

VII.7037.52.2020.AT

**Pani
Marlena Małag
Minister Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej**

e-PUAP

Szanowna Pani Minister,

w dniu 1 kwietnia 2020 r. Rzecznik Praw Obywatelskich skierował do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wystąpienie generalne, dotyczące dodatkowego zasiłku opiekuńczego, przyznawanego z uwagi na ograniczenie funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Wystąpienie zawierało **apel o rozważenie objęcia odpowiednimi regulacjami także pracujących rodziców i opiekunów dzieci w wieku powyżej 8 lat, które nadal wymagają opieki oraz pomocy w zdalnym nauczaniu.**

W odpowiedzi z dnia 23 kwietnia 2020 r. (znak: DUS-I.052.193.2020.RM) Pan Stanisław Szwed, **Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wyraził zrozumienie dla wskazanego problemu.** Zapewnił także, że dotychczas wdrożone w Polsce **regulacje prawne**, zawarte m.in. w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych* (Dz. U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.), **podlegają bieżącej analizie, a wszelkie uwagi i wnioski będą brane pod uwagę.**

Z informacji podanych na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, że od 1 września br. rodzicom i opiekunom przysługiwać będzie dodatkowy zasiłek opiekuńczy w przypadku zamknięcia żłobka, przedszkola, szkoły lub klubu dziecięcego z powodu COVID-19 oraz w przypadku niemożności zapewnienia opieki przez żłobek, klub dziecięcy, przedszkole, placówkę pobytu dziennego oraz inną placówkę lub podmiot zatrudniający dziennych opiekunów z powodu czasowego ograniczenia funkcjonowania tych placówek w związku z COVID-19. Tak jak do tej pory dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługiwać będzie rodzicom dzieci w wieku do lat 8, ubezpieczonym rodzicom dzieci: do 16 lat z orzeczeniem o niepełnosprawności, do 18 lat z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, do 24 lat z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, a także ubezpieczonym rodzicom lub opiekunom osób pełnoletnich niepełnosprawnych, zwolnionym od wykonywania pracy z powodu konieczności zapewnienia opieki nad taką osobą¹.

W dalszym ciągu pozostaje jednak nierozwiązany problem pracujących rodziców lub opiekunów dzieci starszych niż 8-letnie. Ustalenie takiej granicy wieku odbiega m.in. od założeń art. 188 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.), zgodnie z którym zwolnienie od pracy w wymiarze 16 godzin albo 2 dni w ciągu roku kalendarzowego, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia (dni wolne na opiekę nad dzieckiem), przysługują pracownikowi wychowującemu przynajmniej jedno dziecko w wieku do 14 lat.

Z uwagi na napływające informacje o wysokiej liczbie nowych przypadków zakażenia koronawirusem należy spodziewać się nagłych decyzji o zawieszeniu zajęć w szkołach i innych placówkach oświatowych oraz powrotu do nauczania realizowanego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość². W oparciu o § 18 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1166 ze zm.) dyrektor, za zgodą organu prowadzącego i po uzyskaniu

¹ Komunikat z 26.08.2020, <https://www.gov.pl/web/rodzina/dobra-wiadomosc-dla-rodzicow-od-wrzesnia-wraca-dodatkowy-zasilek-opiekunczy> (dostęp w dniu 27.08.2020).

² § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w *sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19* (Dz. U. poz. 1389).

pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, może zawiesić zajęcia na czas oznaczony, jeżeli ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną może być zagrożone zdrowie uczniów. Chociaż **zastosowanie bardziej bezpiecznej formy nauczania będzie często uzasadnione, może powodować po stronie rodziców i opiekunów duże trudności w łączeniu pracy z opieką nad dzieckiem lub też kłopoty ze znalezieniem osoby gotowej do pozostania z dzieckiem, które mogło mieć kontakt z osobą zakażoną koronawirusem.** Zainteresowani mogą zatem domagać się od organów odpowiedzialnych za tworzenie odpowiednich regulacji odpowiedzi na pytanie, z jakich możliwości powinni skorzystać w sytuacji, gdy zapewnienie opieki nad dzieckiem nie jest możliwe z uwagi na obowiązki pracownicze, a wielogodzinne pozostawienie dziecka samego naraża je na zbyt duże niebezpieczeństwo.

Z uwagi na powyższe, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), Rzecznik zwraca się do Pani Minister ponownie z uprzejmą prośbą o podjęcie stosownej inicjatywy ustawodawczej w celu rozwiązania wskazanego wyżej problemu.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie z upoważnienia RPO/

Do wiadomości:

Pan Dariusz Piontkowski

Minister Edukacji Narodowej

ePUAP